

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/64/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200170
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:7623200170.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu Mgr. Miloša Greguša a JUDr. Denisy Novotnej Mlinárčikovej vo veci starostlivosti súdu o mal. deti A.: B. nar. XX.X.XXXX a C. nar. XX.X.XXXX bývajúce s matkou zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves detí rodičov: D. A., E. F. nar. XX.X.XXXX bývajúcej na F. G. H. X I. J. a E. F. A. nar. XX.X.XXXX bývajúceho na F. G. H. X I. J., toho času na K. G. H. XX I. J. právne zastúpeného AK ZAHRADNIK & Spol., s.r.o. so sídlom na Štefanovičovej ul. č. 12 v Bratislave v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Spišská Nová Ves z 16.1.2023 č.k. 6P/7/2023-21 takto

rozhodol:

Potvrdzuje uznesenie v napadnutom výroku o nariadení neodkladného opatrenia a vo výroku o trovách konania.

Účastníkom nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvej inštancie napadnutým uznesením rozhodol nasledovne:

I. Z a m i e t a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletú B. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

II. N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým upravuje styk otca s maloletou B. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletým C. A., nar. XX.XX.XXXX, a to tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň v roku v čase od piatka od 18.00 hod. do utorka do 18.00 hod., s tým, že maloleté deti si otec v čase určenom ako začiatok styku prevezme v mieste bydliska matky a v čase určenom ako koniec styku maloleté deti matke v mieste bydliska matky riadne a včas odovzdá, pričom matka maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraví, s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať až do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 6P/154/2021.

III. Ž i a d e n z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o návrhu otca zo dňa 11.1.2023, ktorým sa domáhal, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým by zveril mal. deti do striedavej osobnej starostlivosti rodičov tak, že otec bude zabezpečovať starostlivosť o mal. deti vždy od piatka nepárneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do piatka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod. a matka bude zabezpečovať starostlivosť o mal. deti od piatka párneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do piatka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod., alternatívne, aby upravil jeho styk s mal. deťmi vždy od piatka nepárneho kalendárneho týždňa od 18.00 hod. do stredy nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa do 18.00 hod.. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d/, § 326 ods. 1, 2, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2, § 331 ods. 1 a § 334, zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z.

Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v otázke zverenia mal. detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Súd nezistil bezprostredné ohrozenie detí, ich života, zdravia, či iný závažný dôvod odôvodňujúci rozhodnúť o zverení maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, pretože mal. deti sa aj v súčasnosti nachádzajú v osobnej starostlivosti matky a starostlivosť o nich, ich výchova a výživa, je riadne zabezpečená. Ani samotná skutočnosť, že sa rodičia najprv dohodli na vyskúšaní si striedavej osobnej starostlivosti o maloleté deti, a táto sa aj po určitý čas realizovala v decembri 2022, nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Súd prvej inštancie však čiastočne vyhovel alternatívnemu návrhu otca a upravil jeho styk s mal. deťmi formou neodkladného opatrenia, pretože má z konania vo veci rozvodu manželstva spojeného s konaním o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode za osvedčené, že situácia v rodine je vyhrotená a matka má odmietavý postoj k otázke realizácie styku otca s maloletými deťmi počas týždňa a najmä počas noci, aby deti prespávali u otca. Túto skutočnosť má súd osvedčenú jednak z vyjadrení matky a otca v ich písomných podaniach, ako aj na pojednávaníach a zo správ kolízneho opatrovníka a vyjadrení zástupcu kolízneho opatrovníka v konaní. Aj keď rodičia maloletých detí v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, deti majú mať záujem aj o rodiča, s ktorým už spoločnú domácnosť nezdieľajú, pričom deti sú na domácnosť otca zvyknuté, nakoľko tam predtým bývali spolu s matkou do času, kým matka spoločnú domácnosť s maloletými deťmi opustila. Súd má zároveň osvedčené aj to, že maloleté deti neodmietajú otca, práve naopak, tiež s ním chcú tráviť čas. Právo na styk je potrebné chápať nielen v rovine práva rodiča, ale predovšetkým v rovine dieťaťa. Dôležitú úlohu pre rozvoj maloletých predstavuje kvalita a intenzita vzťahu s oboma rodičmi už od najrannejšieho detstva. Zážitky z odlúčenia s jedným z rodičov môžu deti prežívať traumatizujúco v danom prípade aj s dôrazom na vysoko konfliktné prostredie medzi rodičmi maloletých detí a na nezhody, ktoré v priebehu posledného obdobia vyústili do situácie, týkajúcej sa nezhôd v stretávaní sa otca s maloletými deťmi a konfliktov medzi rodičmi, ktorých sú deti svedkami, pričom v danej veci je významné, že deti sa chcú s otcom stretávať. Súd má za to, že z uvedených dôvodov je potrebný bezodkladný zásah a úprava týchto pomerov, aby sa stabilizovala situácia v rodine a predišlo sa ďalšiemu negatívnemu vplyvu konfliktu rodičov na deti. Zásah súdu je potrebný okamžite, nakoľko jednak hrozí maloletým bezprostredná ujma na vývoji a taktiež vo vypätých konfliktoch rodičov sa bez úpravy pomerov situácie vyostrujú, stávajú sa neriešiteľnými a každým premárneným dňom maloleté deti strácajú vzťah k druhému rodičovi. Súd zároveň dôrazne apeluje na oboch rodičov maloletých detí, aby v tejto otázke dospeli k zmierlivému riešeniu, majúci na zreteli predovšetkým to, čo je najlepšie v danej situácii pre deti a nie to, čo je obsahom ich partnerského sporu. Aby tieto dve veci dokázali dôrazne odlíšiť, nakoľko aj to je obsahom ich rodičovskej zodpovednosti. Zároveň súd apeluje na rodičov, aby deti nevťahovali do svojich partnerských konfliktov a rozdielneho subjektívneho pohľadu na výchovu maloletých detí a tieto si riešili mimo sféry maloletých detí, nakoľko to veľmi negatívne vplyva na maloleté deti. Partnerský konflikt rodičov je mimo sféry porozumenia maloletých detí a je povinnosťou rodičov sa dokázať ovládať pred maloletými deťmi a túto otázku pred nimi vôbec nespomínať. Rovnako preberanie a odovzdávanie detí má prebiehať v slušnom a rešpektujúcom prostredí a výčitky, ktoré prípadne na starostlivosť druhého rodiča má preberajúci alebo odovzdávajúci rodič, si rodičia musia vyriešiť mimo dosahu maloletých detí. Takisto rozsah stretávania sa otca s maloletými deťmi nesmie matka, ani otec prenechávať na rozhodnutie maloletým deťom v rámci ich sporov, kedy sú deti vystavované konfliktu lojality a stavané do pozície rozhodcu otázky, na ktorej sa samotní dospelí nedokážu dohodnúť a ktorá nemá a ani nesmie mať miesto v ich detskom svete. V tejto situácii je veľmi významný postoj a snaha túto situáciu riešiť najmä zo strany preferenčného rodiča, v tomto prípade matky. Styk upravil súd tak, aby mal otec možnosť byť s deťmi aj počas týždňa, a aj počas víkendov, a to vždy v nepárny týždeň v roku v čase od piatka od 18.00 hod. do utorka do 18.00 hod., s tým, že maloleté deti si otec v čase určenom pre začiatok styku prevezme v mieste bydliska matky a v čase určenom pre koniec styku maloleté deti matke v mieste bydliska matky riadne a včas odovzdá, pričom matka maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraví, nakoľko deti sú zvyknuté na domácnosť otca a sú tam pre nich na to vytvorené vhodné podmienky. Súd bude môcť aj vyhodnotiť schopnosť otca zabezpečovať prípravu na vzdelávanie sa školo povinnej dcéry počas týždňa. Na druhej strane, každý párný víkend poskytol súd matke na realizáciu voľnočasových víkendových aktivít s deťmi. Súd na záver uvádza, že je na zodpovednosti oboch rodičov, či sa tento styk bude realizovať a či sa bude realizovať za deťom príjemných podmienok, pričom súd bude na správanie a postoj rodičov v konaní vo veci samej starostlivo prihliadať, tak aby bol zohľadnený najlepší záujem maloletých detí.

3. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a sám zamietol celý návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Zároveň navrhla, aby

súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Namietala nepreskúmateľnosť napadnutého výroku uznesenia, pretože z neho nie je zrejmé, prečo súd vyhodnotil práve tvrdenia otca ako tie významné pre nariadenie neodkladného opatrenia, keď nebol predložený jediný dôkaz o tom, čo tvrdí otec, ako vyhodnotil dôkazy, ako ich právne posúdil a prečo bolo v záujme mal. detí nariadovať neodkladné opatrenie. Má za to, že nie je v záujme mal. detí stretávať sa s otcom v rozsahu, aký upravil súd prvej inštancie v neodkladnom opatrení. V tejto súvislosti poukázala na to, že otec nedáva deti do školských zariadení, cez známeho lekára im zabezpečil ospravedlivenky, aby ich nemusel od priateľky vozit' do školy/škôlky, mal. deti museli brať antibiotiká, ktoré ich otec nútil jesť. Maloletý pri otcovi plače a keď je s ňou, ani sa od nej neodlepí. Nerozumie, ako môže byť v najlepšom záujme mal. detí stýkať sa s otcom aj počas týždňa, keď otec neovláda spisovný slovenský jazyk. Mal. deti nemajú zabezpečenú stabilitu, nemá sa s nimi kto pripravovať do školy, nemôžu s ňou slobodne telefonovať. Poprela, že by manipulovala s mal. deťmi, práve naopak, je to otec, kto neustále manipuluje mal. deti, keď sú u neho voči nej a jej rodine. Dodala, že striedavú osobnú starostlivosť neprerušila svojvoľne, ale preto, že jej deti prezentovali svoje obavy a strachy. Uviedla, že maloletá ju žiada, aby ju zobrala od otca domov, lebo u otca je jej zle, nevie ani to, kde bude spať. Vyjadrila názor, že je potrebné, aby otec deti rešpektoval. Pokiaľ chcú ísť mal. deti od otca späť domov, mal by im to umožniť a potom sa k nemu budú vracaať radi a ona im to nikdy neodoprie. Keď mali ísť dňa 3.2.2023 k otcovi, bránili sa a nechceli ani nastúpiť do auta. Prehovorila ich, aby nastúpili a išli. Deti sa celý víkend v telefonátoch dožadovali, aby šli späť za ňou, no otec ich strašil. Maloletá B. je dokonca na ňu nahnevaná za to, že ju zradila a nechala u otca dlhšie. V pondelok upozornila otca, že maloletá má domáce úlohy a musí sledovať jej zošity, no otec ostal bez odozvy a miesto toho zobral deti do nákupných centier a sľúbil im ďalší kopec nezmyselností. Deti boli po príchode domov zmätené, maloletá nemala domáce úlohy a vyčítali jej, že pre nich neprišla. Maloletá jej povedala, že nevydrží u otca toľko nocí a má zariadiť, aby to mohla ísť povedať kolíznemu opatrovníkovi. Večer ich musí oboch naraz uspávať, pretože sa boja, že odíde a ostanú samé. Uviedla, že mal. deti sú nastavené na maximálne noc bez nej a širšie koncipovaný styk na nich veľmi zle vplýva. Otec nadáva na školu pred maloletou, hoci do nej rada chodí. Na podporu svojich tvrdení predložila záznam o telefonátoch s deťmi počas striedavej osobnej starostlivosti, ako aj počas dní od 3.2. do 7.2.2023, čestné prehlásenie L. F. (matky zo strany matky) zo dňa 10.1.2023, že zabezpečuje finančné krytie potrieb matky a jej mal. detí, zo dňa 5.1.2023, ako vnímala pobyt mal. detí u ich otca, čestné prehlásenie matky zo dňa 6.1.2023 o priebehu realizácie striedavej osobnej starostlivosti, čestné prehlásenie M. N. zo 6.1.2023 o tom, čoho bola svedkom v kontakte mal. detí s otcom, a ako vníma mal. deti, čestné prehlásenie N. O. (tety matky) zo dňa 10.1.2023, čo sa udialo na rodinnom stretnutí dňa 28.12.2022 a ako vníma mal. deti a ich otca, čestné prehlásenie M. P. (vychovávateľka maloletej) zo dňa 14.1.2023, o tom čo videla v školskom klube detí dňa 12.12.2022, posudok na maloletú vypracovaný vychovávateľkou zo dňa 15.11.2022, stanovisko k prospachu maloletej spísané L. Q. H. zo dňa 18.11.2022, týkajúce sa aj vzťahu maloletej k otcovi, čestné prehlásenie L. Q. H. zo dňa 15.1.2023 o tom, že maloletá sa na hodine správala nezvyčajne, čestné prehlásenie L. H. zo dňa 7.2.2023, že maloletá pôsobí utiahnuto a smutne, vyjadrila sa, že jej chýba mama, lebo je teraz u otca, je jej tam dlho, rozpis poplatkov od začiatku šk. roka 2021/2022 spísaný L. R., triednou učiteľkou maloletej, stanovisko učiteľky základnej umeleckej školy o prospachu maloletej vypracované L. O. E. DiS.art. zo dňa 18.11.2022, stanovisko triednej učiteľky, L. S. L., zo základnej umeleckej školy Smižany, výtvarný odbor zo dňa 21.11.2022, stanovisko O. P. C., triednej učiteľky maloletého zo dňa 15.11.2022, správa o dieťati vypracovaná triednymi učiteľkami maloletého, záznam o nevypracovaných úlohách – 12 – 16.12, /absencia 13.-16.12/ bez dátumu a toho, kto správu písal, majetkové a zárobové pomery otca, osvedčenie o živnostenskom oprávnení matky, vznik oprávnenia dňa 3.1.2023, výpisy z účtu matky, fotokópia zakrúžkovaných úloh zo slovenského jazyka a matematiky, ktoré nie sú vypracované.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol potvrdiť uznesenie v napadnutom výroku ako vecne správne. Poznamenal, že neodkladné opatrenie nebolo nariadené len na základe jeho návrhu, ale aj podľa skutočností zistených v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6P/154/2021, v ktorom bolo vykonané už pomerne rozsiahle dokazovanie. Má za to, že bolo jasne preukázané, že matka mu bráni v kontakte s deťmi a dokonca motivuje deti, aby sa u kolízneho opatrovníka, v škole a medzi známymi vyjadrovali proti nemu. Dlhodobo ho nerešpektuje v živote detí a neakceptuje fakt, že sa na rozhodnutiach týkajúcich sa mal. detí, majú podieľať obaja rodičia spoločne. Tento postoj matky potvrdzuje aj fakt, že doteraz nemá zriadený prístup na edupage maloletej, hoci o poskytnutie hesla opakovane žiadal matku, aj školu. Matka na jeho žiadosti nereaguje a škola sa odpovedi vyhýba. Poukázal na to, že mal. deti sa vyjadрили, že s ním chcú tráviť viac času. Uviedol, že deti sa majú u neho dobre a pobyt zvládli úplne bez problémov. Vždy, keď má deti u seba, zabezpečuje im starostlivosť a napĺňa všetky ich potreby. Pripravuje sa s nimi na vyučovanie, vozí ich do školy načas. K námietkam

matky, že neovláda slovenský jazyk dodal, že si ho sama matka vybrala za otca detí a žila s ním dlhé roky v manželstve. Nemôže mu preto teraz dávať za vinu, že je cudzím štátnym občanom a slovenčina nie je jeho materinským jazykom. Uviedol, že nikdy nebol svedkom toho, aby maloletý C. plakal do „bezvedomia“ ako deklarovala matka. Matka dáva deťom jasne najavo svoj nesúhlas a odmietanie, keď s ním deti prejavia túžbu ostať dlhšie. Pokiaľ matka tvrdí, že si deti nie sú isté, kde budú spať, tak to bude v dôsledku konania matky, ktorá možno deťom správne nevysvetlí, že v daný deň budú deti s otcom. Keďže sa však matka pokúša mariť jeho styk, je samozrejmé, že deti sú zmätené. Pokiaľ by im aj matka vysvetlila jednotne obsah nariadeného neodkladného opatrenia, obaja by ho rešpektovali a dodržiavali. Práve zavedením presného režimu styku je podľa jeho názoru vytvorený predpoklad pre stabilné výchovné prostredie detí a súčasne vytvorený priestor, aby boli deti v pravidelnom kontakte s ním. V jeho domácnosti majú všetko potrebné pre ich zdravý vývoj, nakoľko jeho domácnosť bola pôvodne spoločnou domácnosťou, kde deti vyrastali, kým sa s matkou neodšťahovali preč. Uviedol, že keď sú deti u neho, majú povolené kontaktovať sa s matkou. Matku žiadal len o to, aby bol pri telefonovaní istý systém. Poprel, že by mal. deti nenavštevovali školu/ škôlku, keď sú u neho. Mal. deti nešli do školy/ škôlky len v jedinom prípade, a to v decembri 2022, keď ochoreli počas toho, ako boli v jeho starostlivosti. Dal ich riadne vyšetriť lekárom a keďže mali horúčku, ostali doma. Nikdy ich nenútil brať zbytočné lieky. Uviedol, že mal. deti nijako nestraší a neklame im. Má za to, že mal. deti by mohlo poškodzovať práve to, že sú od neho odľučované, a že je v prítomnosti detí osočovaný a zhadzovaný. Mal. deti sú vo veku, kedy už nepotrebujú 24 hodinovú prítomnosť matky. Deti s ním predtým žili v spoločnej domácnosti a aj po ich odšťahovaní nestratili kontakt. Od decembra 2022 posielala matke pravidelne 500 Eur mesačne, ktoré podľa jeho názoru zodpovedajú potrebám mal. detí, a to nad rámec nevyhnutnej miery. K nevypracovaným úlohám uviedol, že fotka zo zošita nie je dôkazom toho, že dané úlohy maloletá nemala vypracované v termíne určenom učiteľkou, resp. nie je zrejme ani to, že išlo o domáce úlohy, alebo o prácu v škole a kedy táto mala byť hotová. Fotografia z emailu matky nie je informáciou/ poznámkou učiteľky o nevypracovaní úloh v termíne, ale informácia, ktoré cvičenia je potrebné dorobiť z dôvodu, že maloletá bola neprítomná na vyučovaní z dôvodu choroby. Čestné prehlásenie p. H. je z 7.2.2023 a 10.2.2023, kedy maloletá nebola v jeho domácnosti. Rovnako prijateľným by bolo aj vysvetlenie, že maloletá bola nesvoja, keďže matka jej prikázala, aby sa pred učiteľkou takto vyjadrila. Maloletá tiež môže byť nešťastná zo sporu medzi nimi ako rodičmi, nie z pobytu u neho. Súd zisťoval názor mal. detí prostredníctvom kolízneho opatrovníka, kde sa deti vyjadrili v neprítomnosti oboch rodičov tak, že s ním chcú tráviť čas. Po tomto vyjadrení matka zintenzívnila svoje snahy, aby deti na verejnosti hovorili to, čo si želá. Spochybnil vyjadrenie p. N., keďže nemala ako vedieť, či maloletá mala alebo nemala vypracované domáce úlohy, túto informáciu musí mať od matky. Ani z čestného vyhlásenia p. O. nevyplýva, že by mal. deti nechceli byť s ním. Z čestného vyhlásenia p. F. vyplýva, že sa zaujíma o školské povinnosti detí. Ostatné tvrdenia sú popísané identicky s vyjadreniami matky. Nevie, z akého dôvodu si maloletá požičala telefón p. P., keď u neho mala k dispozícii telefón. Skutočnosť, že matka dobre spolupracuje so základnou a umeleckou školou neznamena, že je v živote detí nepotrebný. K dokumentom týkajúcim sa jeho majetkových pomerov sa nevyjadruje, pretože nie sú relevantné pre jeho styk s mal. deťmi. Z videonahrávok, ktoré matka predložila je zrejme, že mal. deti majú umožnené komunikovať s matkou. Na nahrávkach nepôsobia vystrašene. V niektorých momentoch matka kladie deťom sugestívne otázky, alebo sugestívne komentuje situáciu, ale deti to nepotvrdzujú. Na niektorých miestach sú videá pravdepodobne účelovo odstrihnuté.

5. Matka vo vyjadrení k doručenému návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zotrvala na svojich vyjadreniach. Je pravdou, že mal. deti kontaktovala počas toho, ako boli v striedavej osobnej starostlivosti otca, ale nebolo to v nejakej neúnosnej miere. Stávalo sa, že jej nikto nedvihol, pretože otec maloletej povedal, že telefón je pokazený. Otec si pritom vyžaduje, aby zdvihla hneď, ako zavolá, v opačnom prípade kontaktuje kolízneho opatrovníka. Pokiaľ by mal. deti neplakali a boli by spokojné, nemala by dôvod riešiť tento problém a striedavá starostlivosť by sa mohla realizovať. Deti sa aj pred kolíznou opatrovníčkou vyjadrili, že nechcú byť u otca tak dlho, ako boli. Chcú sa k nemu chodiť len hrať, a to nerozprávajú preto, aby im to kázala ona, ale preto, že sa v jeho domácnosti cítia zle. Ak by ich stretnutia boli bezproblémové, otec by nemusel maloletou manipulovať v tom zmysle, nech k nemu ide, že sa objavila mačička Lily, ktorá sa stratila. Nakoniec sa zistilo, že sa nenašla a maloletá sklamaná chcela odísť domov, čo jej otec nedovolil. Maloletá sa otca bojí, pretože jej všetko zakazuje a musí robiť len to, čo jej otec nariadi. Čestné prehlásenie R. L. je podľa nej bezpredmetné, pretože má 19 rokov a nemá spôsobilosť venovať sa maloletej v oblasti výučby. Otec si chorobu detí vymyslel, aby nemusel nosiť deti od priateľky z Veľkej Lomnice do školy. Samotná skutočnosť, že mal. deti majú izbu u otca nenasvedčuje tomu, že tam majú vytvorené všestranné podmienky pre svoj riadny vývoj. Deti nemajú u otca pokojné prostredie, žijú v manipulácii, nikto im tam nevenuje pozornosť. Má za to, že

deti idú k otcovi len vďaka jej motivácii. Maloletá by chcela byť u otca len v sobotu a nedeľu každý druhý víkend, maloletý C. v domácnosti otca vôbec nechce spať, len sa tam chce ísť pohrať. Maloletá je frustrovaná z toho, že musí byť u otca aj cez týždeň. Chodí vtedy neskoro do školy, nemá úlohy. Otec nepodporuje to, že chodí do speváckeho zboru. Desí ju tým, že keď bude chodiť do cirkevnej školy, bude hlúpa a skončí vo fabrike. Vadí jej, že ich otec učí to, že za peniaze si môžu kúpiť všetko a nepotrebujú vzdelanie, ani priateľov. Poprela, aby stretávanie sa detí s otcom bolo bez problémov. Poukázala na to, že otec privolával policajnú hliadku, pretože maloletý nechcel ísť s ním na styk. Celý tento proces je pomstou otca voči nej, pretože si dovoľila podať po 19 rokoch návrh na rozvod a rozhodla sa ísť svojou cestou. Otcovi nejde o deti, ale o to, aby jej ublížil cez deti, urážky a nepravdy. Pokiaľ sú pochybnosti o tom, kto deťmi manipuluje, je nevyhnutné nariadiť znalecké dokazovanie. Uviedla, že otec si riadne neplní svoju vyživovaciu povinnosť, rôzne sumy jej dáva len nepravidelne, hoci jeho príjem 25.000,- Eur mesačne, je na slovenské pomery nadštandardný. Na podporu svojich tvrdení predložila výpis z aplikácie edupage DÚ/písomky na 22.3., akú úlohu majú deti z matematiky, čestné prehlásenie starej matky mal. detí z matkinej strany z 7.2.2023 o tom, čoho bola priamym svedkom, keď boli deti u otca, a ako sa vyjadrovali, keď sa vrátili, čestné prehlásenie matky zo dňa 23.2.2023 týkajúce sa realizácie styku otca s mal. deťmi dňa 17.2.2023 a 18.2.2023, ako aj toho, že s deťmi nemala celé 4 dni kontakt, čestné prehlásenie matky zo dňa 15.3.2023 týkajúce sa realizácie styku otca s mal. deťmi odo dňa 3.3.2023 a svoje čestné prehlásenie zo dňa 21.3.2023 o realizácii styku otca s mal. deťmi odo dňa 17.3.2023, čestné prehlásenie starej matky mal. detí z 21.3.2023 týkajúce sa toho, čo sa deje, keď majú ísť mal. deti k otcovi a aký majú deti postoj k styku otca s nimi počas 4 dní a čestné prehlásenie L. H. z 21.3.2023, že maloletá sa pred ňou vyjadřila, že nechce chodiť k otcovi na noc, lebo je jej veľmi smutno za mamkou. Maloletá jej tiež povedala, že jej otec nie je taký milý človek, ako sa robí.

6. Ďalšie vyjadrenia neboli podané.

7. Výrok uznesenia o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom odvolacieho konania (§ 367 ods. 2 CSP).

8. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

9. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybné preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o mal. deti je prioritný záujem dieťaťa.

12. Odvolací súd preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o nariadení neodkladného opatrenia aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Odvolací súd dospel k rovnakému záveru ako súd prvej inštancie, že otec v návrhu osvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy jeho styku s mal. deťmi danej záujmom mal. detí, a tým, že si to vyžadujú pomery v rodine. Z podaní rodičov, kolízneho opatrovníka, ako aj z priložených listinných dôkazov je zrejmé, že rodičia sa nevedia dohodnúť na vhodnej forme styku otca s mal. deťmi. Kým matka žiada, aby otec trávil s deťmi len dva víkendy do mesiaca – aj to maximálne s jedným prenocovaním

zo soboty na nedeľu, otec žiada, aby sa s deťmi stýkal aspoň od piatku do utorka každý druhý týždeň tak, ako mu to bolo upravené neodkladným opatrením. Keďže z odvolacích podaní rodičov je zrejmé, že rodičia sa naďalej o styku otca s mal. deťmi nevedia vôbec dohodnúť a táto situácia sa už vyhrotila do takej miery, že začala ovplyvňovať už aj postoje a správanie sa mal. detí (čestné prehlásenie L. H.), bol dôvodný zásah súdu do pomerov v rodine nariadením neodkladného opatrenia. Z dôkazov, ktoré predložila matka, odvolací súd považuje za osvedčené, že styk otca s mal. deťmi sa začal realizovať v intenciách nariadeného neodkladného opatrenia. Kým otec tvrdí, že jeho styk s mal. deťmi prebieha bezproblémovo, matka tvrdí, že mal. deti sú v strese, že musia byť u otca dlhšie, resp., že u neho musia prespávať. Odvolací súd dospel po preštudovaní spisového materiálu k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že styk tak, ako bol upravený súdom prvej inštancie v neodkladnom opatrení, je v záujme mal. detí. Odvolací súd v tejto súvislosti neakceptoval názor matky, že nie je v záujme mal. detí, keď sú dlhšie u otca, pretože tento svoj názor hodnoverne neosvedčila a otec ho spochybňoval poukazujúc na to, že sa snaží len manipulovať mal. deti proti nemu. Matka má práve opačný názor a tvrdí, že to otec manipuluje mal. deti voči nej a jej rodine. Skutočnosť, či vôbec niekto niekoho manipuluje, kto koho manipuluje a ako sa mal. deti v skutočnosti cítia u otca, je vzhľadom na úplne odlišné postoje otca na jednej strane a matky s jej rodinnými príslušníkmi na strane druhej, predčasné hodnotiť v tomto štádiu konania, pretože si vyžaduje dôsledné dokazovanie, ktoré presahuje rámec tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia a predbiehalo by rozhodnutie vo veci samej. Matka žiadnou z predložených listín neosvedčila, že by otec nosil maloletú neskoro do školy (aj keď má prístup na edupage a mohla poslať výpis z dochádzky maloletej), rovnako nepredložila ani správu/informáciu od triednej učiteľky maloletej, že si maloletá nerobí domáce úlohy. Listiny, ktoré matka predložila osvedčujú len to, aké úlohy mala maloletá v konkrétny deň, nie to, či si ich (ne)spravila, keď bola u otca. V tomto smere bude potrebné preveriť aj vyjadrenie otca, že doposiaľ vôbec nemá prístup na edupage maloletej, kde triedna učiteľka zadáva úlohy pre maloletú, aj keď o prístupové heslo opakovane neúspešne žiadal matku a školu. Zároveň matka žiadnym spôsobom neosvedčila ani to, že otec nútil mal. deti, aby brali antibiotiká, aj keď na to neboli splnené podmienky. Čestné prehlásenia L. H. o tom, že maloletá je na hodinách klavíra smutná, že nie je s matkou, a že otec nie je až taký milý, tiež nie je možné považovať za dôkaz dostatočne osvedčujúci potrebu skrátenia styku otca s maloletou, alebo jeho neupravenia. Je prirodzené, že deti majú rôznu škálu emócií, a že ak nie sú pár dní s jedným z rodičov, ktorého majú radi, tak im chýba a sú smutné. Rovnako poznanie skutočného dôvodu, prečo maloletá pred učiteľkou klavíra tvrdila, že otec nie je až taký milý, ako vyzerá, si vzhľadom na špecifiká danej veci opisované vyššie, vyžaduje dôslednejšie dokazovanie, ktoré presahuje rámec konania o nariadenie neodkladného opatrenia. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie vypočul mal. deti v konaní o rozvod a úprave výkonu rodičovských práv a povinností pred realizáciou striedavej osobnej starostlivosti v decembri 2022 a zistil, že chcú byť častejšie s otcom a sú s ním radi. Z uvedených dôvodov bude potrebné v konaní vo veci samej preverovať, či sa od výsluchu mal. detí na súde niečo v ich postojoch zmenilo a ak áno, bude jeho povinnosťou skúmať, či to bolo spôsobené manipuláciou matky a jej rodinných príslušníkov, ako tvrdí otec, alebo správaním sa otca, aké popisuje matka a jej rodinní príslušníci v čestných prehláseniach. Takéto dokazovanie by totiž bolo v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v rozpore s účelom neodkladného opatrenia.

13. Odvolací súd dopĺňa, že všeobecne, najlepším záujmom maloletého dieťaťa je, aby udržiavalo rovnocenné rodinné zväzky s oboma svojimi rodičmi a nebolo vystavené konfliktným situáciám, ktoré medzi nimi vznikajú. Odvolací súd zároveň konštatuje, že vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je nutné použiť interpretáciu účelu neodkladného opatrenia v súlade s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, v zmysle ktorého neodkladné opatrenie upravujúce styk rodiča s dieťaťom musí byť použité s ohľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvale nežije, pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom je možno realizovať i neverbálne výchovné pôsobenie rodiča, tzv. výchovy prítomnosťou či príkladom, ktorá je, ako je všeobecne známe, tou najúčinnjšou výchovnou metódou. Rodičovské práva a povinnosti sú budované na základe rovnoprávneho postavenia otca a matky pri ich výkone, pričom je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi. Ani jednému z rodičov nepatrí právo obmedzovať pri starostlivosti o dieťa druhého rodiča (pokiaľ o tom nerozhodne súd). Matkou navrhovaný styk otca s mal. deťmi len na necelé 4 dni a 2 prenocovania do mesiaca (každá druhá sobota-nedeľa) by výrazným spôsobom obmedzil otca vo vykonávaní jeho rodičovských práv a povinností, bez toho, aby bol preto v tomto štádiu konania zistený a hlavne osvedčený relevantný skutkový podklad. Záujem mal. detí nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii ich výchovného pôsobenia, teda s ich predstavou o výkone rodičovských práv a povinností. Matka už bola súdom prvej inštancie v odôvodnení

napadnutého uznesenia správne upozornená na to, že rozsah stretávania sa otca s maloletými deťmi nesmie prenechávať na rozhodnutie maloletým deťom v rámci ich sporov, kedy sú deti vystavované konfliktu lojality a stavané do pozície rozhodcu otázky, na ktorej sa samotní dospelí nedokážu dohodnúť a ktorá nemá a ani nesmie mať miesto v ich detskom svete. Z čestného prehlásenia matky z 21.3.2023 je ale zrejmé, že túto časť odôvodnenia matka zrejme prehliadla, pretože priznala, že maloletého C. vzala k dverám, keď po neho prišiel otec, aby mu povedal, či s ním chce ísť, alebo nie (č.l. 181 spisu). Súčasťou riadnej prípravy mal. detí na styk s otcom určite nie je to, že matka sa mal. deti pýta, či chcú ísť s otcom na stretnutie a potom na nich toto rozhodnutie a prejav prenecháva. Podobne, ako je to s prípravou do školy, či škôlky, rodičia majú povinnosť pripraviť deti na dochádzku nielen tak, že im zabezpečia vhodné oblečenie a pomôcky, ale aj tak, aby vedeli, prečo tam idú a vysvetlili im dôvody, pre ktoré sú tieto zariadenia, ich pravidelná dochádzka a príprava na vyučovanie v ich prospech. Zároveň je úplne prirodzené, že deťom sa niekedy nechce chodiť do školy, či škôlky, rovnako, ako sa im niekedy nechce ísť ani na stretnutie s tým rodičom, s ktorým väčšinu svojho času nebývajú. Je tiež prirodzené, že s tým deti môžu mať spojené aj negatívne emócie, pretože je im z rôznych dôvodov pohodlnejšie byť doma. Podobný racionálny náhľad je potrebné uplatňovať aj v prípade súdom nariadeného styku rodiča s mal. dieťaťom obzvlášť za situácie, keď sa mal. deti predtým pred súdom vyjadrili tak, že rodiča, s ktorým majú realizovať styk, majú radi, chcú s ním byť a otec spĺňa podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o mal. deti. Porovnaním jednotlivých podaní rodičov odvolací súd nadobudol dojem, že konkrétne situácie, ktoré sa odohrávajú v rodine Wuebbels, vnímajú výrazne odlišne. Otec k nim pristupuje aj vecne a snaží sa hľadať u matky aj pozitíva, kým matka a jej rodinní príslušníci pomery v rodine skôr dramatizujú, každú situáciu vykladajú v neprospech otca a prevažne emocionálne ako racionálne, bez potrebného nadhľadu. Odvolací súd dáva preto na zváženie súdu prvej inštancie uloženie výchovného opatrenia rodičom mal. detí. Odvolací súd dopĺňa, že referát poradensko - psychologických služieb je samostatnou zložkou úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zameranou na poskytovanie poradenských a psychologických intervencií vo vzťahu k realizácii výkonu rodičovských práv a povinností za účelom odstránenia komunikačných problémov medzi rodičmi navzájom, psychologickéj pomoci a poradenstva, v prípade, ak rodičia doposiaľ neboli schopní odstrániť vzájomné negatívne vzťahy, nie sú schopní spolu komunikovať alebo nie sú schopní dieťa patrične usmerňovať a vychovávať k správne postoju k druhému rodičovi (zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v platnom znení), pričom výsledky tohto poradenstva budú mať nepochybne význam i pre rozhodnutie vo veci samej.

14. K odvolacím námietkam matky odvolací súd zdôrazňuje, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu, ako pri rozhodovaní vo veci samej. Dokazovanie má totiž v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia povahu osvedčovania, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje len najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Za účelom osvedčenia potreby neodkladnej úpravy pomerov alebo obavy, že exekúcia bude ohrozená, má navrhovateľ k dispozícii zúžený rozsah relevantných dôkazných prostriedkov, ktorých vykonanie je navyše limitované povahou konania a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pokiaľ matka namietala nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia, odvolací súd zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia, preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované zákonné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, navrhovaním a hodnotením dôkazov, ani aby prebral a riadil sa ním predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj IV.ÚS 252/2004, I.ÚS 50/2004, II.ÚS 3/1997, II.ÚS 251/2003). Za porušenie tohto základného práva teda nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súd zistí po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodne za predpokladu, že jeho skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu súdom by bolo možné uvažovať len vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel alebo význam, a to sa v danej veci nestalo. Úvahy súdu prvej inštancie týkajúce sa posúdenia návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, nie sú svojvoľné, ale vychádzajú z ustálenej rozhodovacej

praxe odvolacieho súdu. Skutočnosti, na ktoré matka poukazuje vo svojich podaniach, sú relevantné pre konanie vo veci samej, nie však pre konanie o nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Pretože matka ani v štádiu odvolacieho konania dostatočne neosvedčila, že by bola situácia v rodine tak naliehavá, aby opodstatňovala skrátenie styku otca s mal. deťmi len na 4 dni a maximálne dve prenocovania v mesiaci, alebo, že by bolo potrebné zamietnuť návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, odvolací súd rozhodnutie v napadnutom výroku o nariadení neodkladného opatrenia a o trovách konania v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

16. Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

19. Odvolací súd nepriznal účastníkom konania nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pretože podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloletých a zároveň preto, že zo spisu nezistil žiaden dôvod pre aplikáciu § 55 CMP.

20. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :
dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.